

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-2

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady <i>Head of editorial board</i>	Pavel Kouřil
Redakční rada <i>Editorial board</i>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor <i>Editor in chief</i>	Petr Škrdla
Výkonná redakce <i>Assistant Editors</i>	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba <i>Executive Editors, Typography</i>	Alice Del Maschio
Software <i>Software</i>	Adobe InDesign CS5
Vyobrazení na obálce <i>Cover Picture</i>	Brno-Líšeň, hradisko Staré zámky. Raněstředověké denáry (viz obr. 5, str. 167 a obr. 15, str. 171). <i>Brno-Líšeň, Staré zámky hillfort. Early Middle Ages deniers (see Fig. 5, Pg. 167 and Fig. 15, Pg. 171).</i>
Adresa redakce <i>Address</i>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk <i>Print</i>	Azu design s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2015

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright © 2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Až do místa před čp. 86, tedy v délce téměř 125 m, nebyla zjištěna žádná pozitivní archeologická situace. Avšak od tohoto bodu dále směrem k jihu, k nároží čp. 89, bylo na úseku cca 73 m zdokumentováno několik torz zahloubených výkopů (Šlězár 2005, 2007a, 2007b). Tyto byly keramikou datované do průběhu 1. poloviny 13. století (výběr viz obr. 46: 11), dále do průběhu 14. století a rámcově též i do novověku (deponie defektní „litovelské hrnciny“, pochůzné terény tvořené fragmenty těžké keramiky, atd.).

Podél jihovýchodní strany Staroměstského náměstí, a to cca 26 m jižně od křižovatky s ulicí Karla Sedláka, byl na úseku dlouhém téměř 13 m, zjištěn mírně zahloubený objekt (obr. 45: 5). Báze tohoto výkopu se nacházela v hloubce mezi 0,80 až 0,90 m pod stávajícím povrchem. Z výplní pochází keramika náležející do průběhu 1. poloviny 13. století (výběr viz obr. 46: 1–5). Naproti tomu před čp. 66 (obr. 46: 6) byla na severozápadním profilu výkopu zdokumentována superpozice dvou zahloubených objektů z průběhu 1. poloviny 13. století (výběr viz obr. 46: 10) a průběhu 14. století.

Dále směrem k jihu až na křižovatku s ulicí Žerotínovou prořaly výkopy v celkové délce cca 175 m převážně novověká souvrství obdobného charakteru, jak již bylo popsáno výše. Pouze při bázích těchto uloženin se soliterně vyskytovala vrcholně středověká keramika, která indikuje existenci pozůstatků soudobé kulturní vrstvy.

Na Žerotínově ulici před čp. 264 na parc. č. 1796 (obr. 45: 7), došlo v průběhu rozšiřování výkopu, a to v místě dnešního rozhraní uliční čáry a chodníku, k narušení až 1,0 m silného kamenného zdiva spolehlivě datovaného do období raného novověku. V superpozici s ním se nacházela jiná cihlová zeď obdobného stáří, a v místech již pod stávající vozovkou byla prozkoumána část zahloubeného objektu z průběhu 1. poloviny 13. století. Narušená zdiva dokládají posun uliční čáry v tomto prostoru o několik metrů dále směrem k severu. Naproti přes vozovku, na rozhraní parcel č. 1584 a 1577/18 (obr. 45: 9) narušil obdobný rozšířený výkop souvrství komunikačního charakteru z období raného a mladého novověku (Šlězár 2009).

Na jihovýchodní straně Dukelské ulice, na parc. č. 1577/18 podél čp. 95, vedl výkop o celkové délce 57 m. Ve své severní části, v délce cca 8 m, prořal dvě úrovně novověkých kamenných dlažeb (obr. 45: 8). Báze tohoto souvrství se zde ustálila na úrovni 1,10 – 1,20 m pod stávajícím povrchem, přičemž nejstarší nálezy je možno datovat do období pozdního středověku až raného novověku. Zbytek profilů výkopů v délce téměř 50 m dále směrem k parkovišti obchodního centra TESCO (Šlězár 2009), sestával převážně z novověkých souvrství. Jejich báze spočívala na střední hnědé až mírně naředlé ornici, s mocností cca 0,25 m (báze této uloženiny kolísala mezi 0,85 – 0,95 m pod stávajícím povrchem). Význačná byla tím, že mimo novověké keramiky lokálně obsahovala i fragmenty datovatelné do průběhu 1. polo-

viny 13. století (výběr viz obr. 46: 5). Pouze na několika místech bylo toto souvrství porušeno deponiemi defektní mladé novověké keramiky.

Jiné výkopy, například na protilehlé straně Dukelské ulice, případně v prostoru ulic Zahradní a Královky, byly z hlediska výskytu archeologických situací téměř negativní.

Karel Faltýnek, Pavel Šlězár

Literatura

- Faltýnek, K. 2013a:** Litovel (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 54(2), 213, 214.
- Faltýnek, K., Šlězár, P. 2013:** Litovel (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 54(2), 220–222.
- Hrbková, R. 1970:** *Litovelská hrncina: katalog výstavy*. Olomouc: Vlastivědný ústav.
- Šlězár, P. 2005:** Předběžná zpráva o objevu „antiqua civitas“ na Starém městě v Litovli a několik poznámek k aspektům geneze města Litovle. *Přehled výzkumů* 46, 103–110.
- Šlězár, P. 2007a:** Litovel (okr. Olomouc), Zahradní a Kerálova ulice, Staroměstské nám. *Přehled výzkumů* 48, 478–480.
- Šlězár, P. 2007b:** Archeologické výzkumy na Starém městě a počátky města Litovle. In: R. Urválek (red.): *Ročenka Muzejní společnosti Litovelska*. Litovel: Muzeum Litovel, 24–38, 110–115.
- Šlězár, P. 2009:** Litovel (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 50, 400–401.

Resumé

Litovel (Bez. Olomouc), Staré město – Uničovská-, Loštická-, Karla Sedláka-, Žerotínova- und Dukelská-Straße, Staroměstské náměstí (Platz). Frühmittelalter, Hochmittelalter, Neuzeit. Siedlung, Stadt, Kommunikation. Rettungsgrabung.

LOBODICE (OKR. PŘEROV)

Před č. p. 4. Středověk (13. století). Sídliště. Zachranný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK (X:Y) – 1143435.75 : 546510.81

V centru obce byl ve výkopu pro plyn před domem č. p. 4 zdokumentován narušený středověký sídlištní objekt ze 13. století. Lokalita leží na terase nad pravým břehem Mlýnského náhonu v nadmořské výšce 198 m.

Marek Kalábek

Resumé

Lobodice (Bez. Přerov), vor Hs.-Nr. 4. Mittelalter (13. Jahrhundert). Siedlung. Rettungsgrabung.